

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefranțate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

Nr. 62.

Duminică 17 (29) Martie

1885.

Nou abonament

la

„Gazeta Transilvaniei.”

Cu 1 Aprilie st. v. 1885 se începe unu nou abonament, la care invităm pe onorații amici și sprijinitori ai fôiei nôstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese 6 „

„ unu an 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 9 franci } în aur și în hăr-

„ șese 18 „ } tiă cu adănsul a-

„ unu an 36 „ } giului.

Rugăm pe domnii abonenți, ca să binevoiască a-și reînoui de cu vreme abonamentul, ca să nu se întrerupă expedițiunea ziarului.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Brașov, 16 (28) Martie 1885.

Ungurii din Ardél se pregătesc pentru o demonstrațiune grandioasă în contra elementului românesc din această nefericită țără.

Peste două săptămâni (12 Aprilie st. n.) se va ține în Clușiu adunarea constituantă a așa-numitei „reuniuni de cultură maghiară ardelească.” Tote se pun în mișcare, agitatorii din Clușiu și emisarii lor de prin totă țără mișcă cerul și pământul, pentru ca acesta adunare să fiă cercetată de Unguri cât mai mulți din toate părțile Ardélului.

Trâmbețele dușmane răsună prin totă țără chiamându pe pacnicii locuitori unguri și secui sub stégul maghiarisărei, ce se va desfășura în Clușiu. Erolții arméno-jidovesi, cari anunță marea adunare prin țără, nu uită de a intona că ziua de 12 Aprilie este destinată pentru organizarea ultimului asalt teribil în contra preșilor dușmani ai statului, a Românilor și a Sașilor, de cari țără, „din nenorocire,” este încă plină.

O astfel de adunare cu astfel de tendințe, ca ceea ce este proiectată pentru 12 Aprilie în Clușiu, nu s'a mai ținut în Ardél de sute de ani. Ea s'ar pute asemăna numai cu faimósa adunare dela Capolna în comitatul Solnoc, unde la 17 Septembrie 1437 s'a făcut conjurațiunea celor trei națiuni spre stérpirea țeranilor români.

Istoria se repetă. Ceea ce se plănuiesc acum în Clușiu nu este nici mai mult, nici mai puțin decât o conjurațiune națională, care se va deosebi de vechia conjurațiune numai prin aceea, că se va face pe terémul social sub masca propagărei culturai maghiare, proclamându-se în general „stérpirea dușmanilor ideii de stat maghiar,” pre când la 1437 și 1438 s'a tratat de aceea, ca să se „stérpescă și să se sfărme răutatea blăstămaților țeran.”

Dacă n'ar fi acesta planul de bătaie al agitatorilor din Clușiu, ce ar însemna atunci răcnetele lor continue: că e momentul suprem, ca societatea maghiară din Ardél să sară în ajutorul statului, căci statul nu mai poate birui cu mulțimea de dușmani ai lui, Români și Sași?

Nu le-a fost de ajuns Ungurilor din Ardél, că sub cuvântul asigurării naționalității lor maghiare s'a nimicit autonomia străvechiă

a Transilvaniei și li s'au luat cu forța Românilor toate drepturile politice-naționale de cari se bucurau înainte de dualism, limba lor fiind isgonită din toate oficiile țării, ér aceste fiind ocupate totu numai de Maghiari și de uneltele lor jidano-armenesc.

Nu li-a fost destul nici cu violarea legii de naționalitate dela 1868, în care se cuprindea cel puțin o umbră de drept de limbă pentru naționalitățile nemaghiare.

Nu s'au mulțumit Ungurii și Secuii dela noi nici cu faptul revoltător, că de dragul lor este și astăzi secuestrată dreptul electoral al Românilor ardeleni, cel mai de căpetenie drept cetățenesc în unu stat constituțional.

Nu se mulțumesc cu aceea, că cei dela putere calcă dispozițiile chiar ale legilor existente unguresci și în modul cel mai brutal, numai și numai spre a-le însuflă „curagiu și încredere” Ungurilor „primejdniți” din Transilvania.

Ce mai vor ei acum, după ce mai mult de două treimi ale populațiunei Ardélului sunt reduși la condițiunea umilitore de iloți, de cetățeni de a treia mână ai statului?

Foile maghiare ni-o spun destul de clar ce voesc. Voesc să sară în ajutorul statului, adevă în alu d-lor Tisza-Trefort, pentru că aceștia au declarat cu părere de rău înaintea camerei, că cu cea mai mare bunăvoință ei singuri și cu mijlocele, de care dispune statul, nu sunt în stare să ne maghiarizeze pe noi: Români, Germani și Slavi, cari constituim oștea dușmanilor ideii de stat maghiar.

Din cauza acesta, pressa maghiară și deputații maghiari din Ardél au cerut sugrumarea cu forța a libertății pressei și a liberului cuvânt pentru Români și Sași din Ardél; de aceea bat toba cea mare de alarmă, că statul ar fi amenințat de propria lui populațiune; de aceea strigă ca nise căpiați, că școlele nôstre câte ne-au mai rămas de sub regimul trecut, că reuniunile nôstre literare, că librăriile nôstre, ba chiar și rugăciunile nôstre din biserică sunt curată ciumă pentru stat și că trebuie să se tragă cordone, să se ardă, să se prăpădescă totu, ca să-l scape de peire.

Maghiarii din Ardél sunt în ajun de a comite acum cel mai mare păcat, cel mai periculos act de dușmănie în contra Românilor și a Sașilor din Ardél.

Nimeni nu le-ar pute lua în nume de rău, dacă ar jertfi și ar munci cât de mult pentru redicarea culturai lor, ce a rămas așa de mult îndărătul postulatelor veacului.

Dar cei cari fi îndemnă ați, ca sub masca „culturai maghiare” să inițieze o cruciadă socială în contra Nemaghiarilor, să deslănțescă lupta pe viață pe mörte între elementul lor și cel românesc, aceștia, fi asigurăm, sunt tocmai așa amicii lor și tocmai așa le voiesc binele lor, cum sunt amicii Românilor și cum ne voiesc nouă binele.

Sperăm că ómenii independenți și mai puțin preocupați din sinul Maghiarilor adeverați ai Transilvaniei, se vor ține rezervați față cu pornirea nefastă a agitațiunei celei mai noue din Clușiu.

Orî cum ar fi însă, fie sigurî conlocuitorii nôstri maghiari din Transilvania, că geniul poporului român veghiază ați mai mult ca orî și când asupra destinelor sale.

Nu noi cei nedreptățiți, prigonii și urgisiți suntem de plâns și de compătimit, ci în adevăr de plâns și de compătimit sunt aceia, cari în orbia și în ura lor neîmpăcată se încumetă de a atentă la viața națională a unui popor, cu care trăiesc împreună și care mai mult decât dênșii a apărât cu sângele lui această țără.

Cea mai mare nedreptate în lume este aceea ce-o face un popor amenințându libertatea altui popor, și istoria ne arată, — că asemeni nedreptăți se răsună cumplit asupra celor ce le comit!

CRONICA POLITICĂ.

Camera magnaților din Pesta se ocupă acum cu desbaterea specială a proiectului de reformă, care e menit a închide ușile camerei multor sute de magnați. În privința acesta „Pesti Naplo” scrie următoarele: „Învățătura, ce rezultă din noua lege pentru foștii și viitorii magnați, este următoarea: Aceia cari s'au perdut dreptul de a fi membri în camera magnaților, impace-se cu pozițiunea lor și caute și o ocupațiune cetățenescă, care le asigură o altă pozițiune socială respectată și care le câștigă fiilor lor eventualu avere, pentru ca acestia să se pótă ridica érăși în cercul social mai înalt, de care probabil că doresc atât de ferbinte. Aceia însă, cari rămân magnați, se cruțe, pentru ca ei, copii și nepoții lor se nu și perdă pozițiunea lor. Acei magnați, cari în viitor își risipesc séu și perdă averea, cauzează copiilor și nepoților lor multe lacrimi amare, fiind-că nu le lasă ca moștenire decât durerósa amintire de pozițiunea lor socială de odinioară. Pe aceștia democrația nu i va cruța, și nici n'are de ce, legea exprimă egalitatea, câștigă și fie-care pânea de toate zilele în sudórea feți sale. Din acest punct de vedere reforma camerei magnaților este democratică, și anume cu atât mai democratică, cu cât este mai aristocratică, și în această privință putem fi mulțumiți cu aceea, căci ea creiază 250 de magnați și însiră 500, cari erau magnați, în rândurile poporului.”

Cu privire la cestiunea afgană foile englezești dicu, că ar fi venit sciri din Asia centrală, în urma cărora Rușii și dau toate silințele, ca să urzescă o răscolă în Penjdeh pentru ca se aibă cuvânt de a se amesteca și de a ocupa acel ținut. Autoritățile britanice ar fi având scire sigură despre o scrisore pe care a trimis-o colonelul Alicanov, pentru ca se îndemne pe Sariciti din Penjdeh, la răscolă. Nu se știe, dacă guvernul din Petersburg a desaprobat fapta oficerului séu. Dar fiindcă guvernul englez a fost informat despre această intrigă rusescă, mai înainte de a fi dat Gladstone declarațiune liniștitore în camera comunelor, se presupune, că Giers ar fi făcut o astfel de desaprobară. După „Daily News” va primi comanda generalul Roberts peste trupele, care au să mergă în provincia Pișin. Ca general de divisiă vor fi ducele ne Connaught și generalul Macpherson.

Rapórtel ce sosesc mereu în Londra despre măcelul de Duminică între trupele engleze și sudaneze adaugă pe di ce merge la lista perderilor ce le-au suferit Englesii. Ele anunță, că 6 oficeri și 94 de ómeni au rămas morți pe câmpul de luptă, alți 6 oficeri și 136 de ómeni au fost răniți, ér 10 oficeri și 70 de ómeni au dispărut. Inimicul nu numai că nu s'a descuragiat, dar la 24 Martie a reînuit atacul de patru ori în apropierea Suachimului. Osman Digma se dice că are 25,000 de combatanți fanatici. Alte rapórtel mai amănunțite spun, că isbutind Englesii a forma ca-reu, glónțele lor secerau rândurile dușmanului, care în disprețul morții înaintase până în gurile puscilor. Între

luptătorii au fost chiar și femei și copii sudanezi. Cu un astfel de dușman nu e de glumit și s'au înșelat amar Englezii, dacă au crezut că cu o mână de trupe vor învingea pe Sudanezi.

Se vorbea într'un rădă, că între Franța și China s'ar fi început tractări de pace. Scirile cele mai nouă însă ne fac să credem, că Chinezii sunt hotărâți a lupta înainte, mai ales că și-au concentrat numeroase trupe, a căror putere Francesii au început să o simtă. Comandantul Negrier telegrafază din Dong-Dang cu data de 24 Martie, că Chinezii au atacat la 22 Martie, pe la 2 ore dimineața posturile din Dong-Dang. La 23 Martie au luat Francesii antea linia a taberei chineze întărite cu șanțuri dela Bang-Bo. La 24 Martie însă n'au mai putut înainta Francesii nici cu un pas, din cauza numărului preponderant al trupelor chineze. Pe la 2 ore artileria franceză a trebuit să înceteze focul din cauza lipsei de muniție, iar pe a 7 ore trupele franceze s'au întors la Dong-Dang, după ce au suferit pierderi de 200 morți și răniți. Aceștia din urmă au fost transportați la Lang-Sou.

Parastas pentru Horia în Selagi.

De sub codrul Sălagiului, luna Martie 1885.

Stimate d-le Redactor! Cu nerăbdare am așteptat fiecare Nr. din „Gazeta” începând cam dela 1 Martie a. c. cu dorința ferbinte, că voi ceti și din părțile selăgiene servirea de parastase întru memoria scumpilor martiri români dela a. 1784—1785, însă vedu că m'am înșelat în așteptarea mea, că până acuma n'am cettit nimica în această privință de prin Selagi. Ce s'e fie cauza?*) Au dora martirii Horia, Cloșca și Crișan nu și-au versat sângele pentru ștergerea servilismului în genere, prin urmare și pentru Români selăgieni? Și decă e așa, se nu ne aducem aminte de dênșii? S'eu pôte că ne e frică a ne rugă pentru dênșii — dar de cine? Ore despotismul se pôtă merge tocmai așa de departe, încât să ne fie oprită a ne rugă lui D-deu pentru moșii-stramoșii noștri? S'eu se fie un păcat, o crimă, a-mi înălță rugăciunile mele către tronul lui D-deu pentru sufletele acelora, cari și-au jertfit viața pentru mine?!

Eu sunt în plăcuta poziție a v' aduce la cunoștință, cumcă totuși și în Selagi o comună a făcut excepție în privința acésta și încă pôtă dice una dintre comunele cele mai neconsiderate — adică în comuna Odesci — situată sub pôlele „Dealul drăguț” (pre delul acesta a serbat în v'era a. tr. trupa de gendarmi aniversarea zilei de 100 de ani a lui Horia; a se vedé „Gazeta Tr.” Nr. 80 din a. tr.) în acésta comună s'a serbat parastas solemn întru memoria martirilor libertății Horia, Cloșca și Crișan.

Fiindă și de Duminecă, poporul s'a adunat în număr frumos la biserică, și deși nu au avut nici o scire mai de înainte despre servirea parastelui, — însă masa învilită în negru pe carea erau espuse pânile și lumini aprinse precum și făcliile ce ardeau în biserică peste tot întocmai ca la sărbători de cele mai mari — șoptea în internul fiecăruia, ca astăzi se va întâmpla în biserică afară de sf. liturghia și altă ceremonie deschilinită.

La începerea ceremoniei parastelui, totuși poporul asistent punându-și mâinile pe pept cu ochii privind în sus, șoptea rugăciuni ferbinți către tronul celui pre înalt, iar cântările cântăreților erau atât de melodiöse, atât de dulci, încât se părea că șoptește ceva înăuntrul fiecăruia, că „chiar și creatorul se bucură de ceea ce fac strănepoții întru memoria martirilor lor.”

Dormiți deci în pace, umbre mărețe, căci fii voștri adevărați v' vor păstra memoria în etern!

Pământul ne desparte, dar cerul ne unește....

a. u.

Rezultatele cestiunii afgane.

Correspondentul din Petersburg alu diarului „N. fr. Presse” comunică următoarele interesante amănunte despre rezultatele cestiunii afgane, a cărei născocire Rusia caută să o arunce în spinarea lui Bismarck:

»Conflictul rusesc-inglesu din Asia, care, cum se vede, se va termina fără de sânge (?), dă rezultatul

Negreșit nenorocitele circulare, ce se vor fi răcit și prin Selagi.

Red.

neșteptat, că pressa rusescă își arată părerea sa pe față despre relațiile Rusiei către Germania. Atitudinea ce a observat-o pressa rusescă pe timpul, cât a ținut întrevederea împăraților la Skiernevice, a dat lumii să înțeleagă, că Rușilor le e tare necăz, că prin aceea s'a dat cancelarului german un mijloc la mână, de a face Rusiei imposibilă o politică independentă în afară și numai foile conservatoare guvernamentale au trămbiat o eră nouă. Totuși norocul, sticla și amicitia politică se sparg ușor. A trebuit să se ivescă cestiunea afgană, pentru ca totă pressa rusescă să arate nemulțămirea cu politica lui Bismarck. Acest fapt este important pentru că nu va trece mult și toate foile rusești de toate nuanțele politice se vor lua la certă cu organul cancelarului Bismarck. Până acuma numai unele foi neînsemnate și-au ridicat glasul în contra politicii păgubitoare a lui Bismarck și îndată organul principelui și-a pierdut cumpetul și au dis, că foile acelea sunt foi polone. Dacă atunci s'a făcut foc organul lui Bismarck, cu cât mai tare se va necăji acuma, când se redică foi guvernamentale și strigă în fața lumii, că totuși Bismarck ațită certa cu Afganii, ca se fericesc și pe Rusia cu o cestiune delicată, după cum au acuma cestiuni delicate și periculoase Germania, Franța, Anglia și Italia.

Acuma vre-o două săptămâni se ridicase foia rusescă Nowosti în contra politicii lui Bismarck, dară îndată o publică organul lui Bismarck în toate părțile și o inferă ca pe o foie polonă; acuma însă s'au ridicat alte foi conservatoare cu un limbaj foarte aspru în contra lui Bismarck, pe care îl inculpează, că el poartă un limbaj, care nu l'au purtat nici Metternich, nici Stein ci numai Napoleon I. și că a întreprins o campanie diaristică pentru o concurență închipuită cu Anglia. Mai încolo dice Grasdanin, că politica secretă a lui Bismarck este de a slăbi pe Rusia într'un chip ore-care și nu se bucură de fel, când vede că în Rusia treburile merg bine. El caută în tot chip să se facă, ca să se încăerăm pentru granițele Afganului cu Anglia, că atunci i-ar crește inima de bucurie. Grasdanin spune, că generalii rusești din Asia centrală de multe ori fac politică de capul lor și nu țin seama de planurile guvernului. Foia acésta îndemna guvernul să tragă la răspundere pe acei aventurieri uniformați. Apoi mai sări asupra organului lui Bismarck „Wiedomosti” și îi impută, că ar fi dis, că Rușii vor să se bată cu Englezii pentru nisce pasuri dar apoi și diarul rusec dice că Bismarck a provocat certa cu Anglia numai din ambiție personală și că incidentul cu nota apocrifă este numai o urmare a distrației contelui Münster. Bismarck tractează cu Anglia pentru drepturile asupra Egiptului și asupra canalului de Suez, și până când nu s'a făcut treburile totuși amenință pe Anglia cu războiul din partea Rusiei pentru afganistan.

În Berlin nu le vine la socotă că Rușii nu se prea arată entuziasmați pentru un război cu Anglia în Asia centrală, dar nici aceea nu le vine la socotă, că diarele rusești dau pe față politica cea periculoasă a lui Bismarck pentru Rusia și că îndemna pe Ruși să ia seama bine ca se nu i păcălescă cancelarului german. Purtarea organului cancelarului a produs în Rusia numai amărăciune și a făcut ca să se ridice toate diarele în contra Germaniei.

SCRILE DILEI.

Refusarea ministrului de interne de a aproba statutele „Opincei române” este „intemeiată” pe aceea, că numita reuniune prin activitatea sa, în sensul statelor prezentate, ar „periclită” convețiunea pacifică a dileritelor naționalități.

Înainte numai, d-le Tisza, cu „măsurile excepționale!”

—0—

S'a deschis concursul asupra firmei Szekula et Zakarias din Brașov. Comisarul a fost numit judele de tribunal d. Onaciu, iar curator d. avocatul Pușcariu.

—0—

Rezultatul alegerilor de întregire și suplimentare pentru camera de comerț și industrie din Brașov este următorul: în secția comercială s'au ales membri: George Popu, comerciant și fabricant, Victor Maurer, directorul Băncii ardelen, Iosif Prentner, comerciant; suplenți: Emanoil Mihalovici, bancher, Ion Săniuță, comisioner, Emil Por, comerciant. În secția industrială s'au ales membri Iosif Schreiber, postovar, Dr. Wilhelm Zell, fabricant de spirit, Friederic Kovalter, tinichigiu; suplenți: Gustav Eitel, săpunar, George Scherg, măcelar, Franz Leonhardt, postovar.

—0—

Ni se scrie din Pesta dela 26 Martie n.: Escel. Sa d-lu metropolit Dr. Ioan Vancea împreună cu Ilustr. Lor d-nii episcopi Michail Pavel și Dr. Victor Mihályi cu trenul de astă seară au plecat de aci.

Escelența Sa d-lu metrop. Miron Romanul împreună cu Ilustritatea Sa d. episcop Ioan Mețian au mai rămas încă.

—0—

Spitalul de ochi din Brașov se va deschide la 1 Mai n. c. Întreținerea zilnică s'a stabilit cu 57 cr. de bolnav. Sărăcii se întrețin gratis, dacă vor prezenta un certificat de sărăcie, visat de jude sau de primar, Institutul se află în Scheiu Nr. 1515.

—0—

Din Țințari ni se scrie dela 29 Martie următoarele: „Comuna noastră Țințari curată românească, bucurându-se de un timp încoace de o concordiă și iubire adevărată după mai multe întruniri sociale, făcute pentru înaintarea sa spirituală și materială, după ce posedă deja o biserică frumoasă și o școală cu trei învățători, se află astăzi în plăcuta poziție de a se număra în urma prealtei deciziuni miseriale de data 29 Ianuarie 1885 Nr. 69,896 între comunele mari. Ceea ce ne mai lipsește de presiat este: venirea în mijlocul nostru a unui notar român demn de chemarea sa. Cu totă stima: Anonim. Gregoriu D. Păltineanu învățător. Petru P. Danciu învățător. Ioan Gavrilescu învățător.

—0—

Camera română a votat proiectele de legi pentru construirea unui pod peste Dunăre, pentru lucrările de îmbunătățire ale portului Constanța și pentru construcțiunea liniilor ferate Ocna-Moinești, Pitești-Curtea de Argeș, Târgoviște Pucioasa, Piatra-Farcăniș și Buzău-Pătlăgele.

—0—

Direcțiunea căilor ferate române a făcut o reducere de 50 la sută pentru persoanele, care vor lua parte la congresul corpului didactic, ce se va întruni în Iași la 18 Martie.

—0—

Tabla regescă din Târgu-Mureșului a întărit sentința tribunalului din Sibiu dată în procesul Marlin — Kleeberg și actele le-a așternut tribunalului suprem din Pesta.

—0—

După noua lege electorală, camera francesă va avea pe viitor 596 de deputați, va se dice cu 49 mai mulți ca până acum.

—0—

Capela orășenească, sub conducerea d-lui maestru de capelă A. Brandner, va da la 29 (17) Martie c. în sala Hotelului Nr. 1 un concert-serată cu următorul program: 1. „Fra Bombarda” — Marsch, din opereta „Rusaliile în Florența” de Alfons Czibulka 2. Ouverture la „Poetul și Țăranul” de Suppé. 3. „Italienischer Walzer” de Johann Strauss. 4. Cavatina pentru Piston de Niccolini (d. Franz Kling.) 5. Csardas de Rätz Pál. 6. „Fantaisie-Caprice” pentru Violină de Vieuxtemps (d. maestru concertant Max Krause.) — 7. Ouverture la „Oberon” d. C. M. v. Weber. 8. „O noapte pe Tâmpa” Vals de Iacob Mureșanu. 9. „Die theure Heimat” cântec pentru corn de A. Neibig (d. G. A. Krankemann.) 10. „Potpourri din „Hugenoții” de Meierbeer 11. „Die schöne Polin” Polca Mazur de Millöcker. 12. „A quatre chevaux” Galopp de Th. Fahrbach.

Un important proiect de lege.

Camera deputaților din București a votat următorul proiect de lege:

Art. 1. Sub-oficieri cari vor servi în armată 12 ani neîntrerupți în acest grad, prin reangagiari în același corp de trupă ca instructori la front și vor dovedi că s'au bucurat de o bună conduită, fără să fi avut o pedepsă care să denote veru un viciu s'au un caracter desordonat, vor avea dreptul, la liberarea lor din armată, la un loc fără plată în Dobrogea de 40 hectare pământ, precum și casă, șopron, pălă, un car, doi boi și un plug, cu condițiune de a se stabili acolo ca agricultori. Ei vor fi numiți ca șefi de garnisone cu un salariu de 40 lei pe lună și vor avea dreptul a fi numiți de preferință în funcțiunile comunale de notari aflate vacante, în raport cu meritele lor. Asemenea caporalii cari vor fi servit nouă ani neîntrerupți în acest grad prin reangagiari în același corp de trupă ca instructori la front, se vor bucura de aceleași privilegii ca și sub-oficieri, cu excepție că în loc de 40 hectare pământ, nu li se va decătu câte cinci hectare. Aceștia vor fi de preferință întrebuințați ca păduri de hectare și de păduri. În fie-care comună din Dobrogea se va reserva de ministerul domeniilor câte două locuri cu destinațiunea prevădută de legea de față: două locuri pentru sergenți și două pentru caporali.

Art. 2. Aceste pământuri nu se vor putea înstreina sau vinde sub nici un cuvânt pe timpul de 30 ani. Ministrul de război în luna Ianuarie a fie-cărui an, va face cunoscut ministrului de domenii numărul de

sergenți cari se voru afla în condițiunile legii și voru avea dreptul a beneficia de dispozițiunile sale la anul viitor, pentru ca în acest interval să se pōtă destina localitatea și executa clădirile menționate. Plugul, carul și boii se voru da după instalarea celui în drept în localitate.

Art. 3. Dispozițiunile legii de față nu atingă întru nimic dreptul la prima de reangagiare prevădută prin legea de 14 Martie 1880, și la pensiunea pentru medalia de 12 ani de serviciu, prevădută prin legea din 17 Noembrie anul 1882 pentru serviciul de 12 ani neîntrerupt, pentru sub-ofițerii întrebuițați ca instructori la front.

Art. 4. Prima de reangagiare prevădută prin legea de 14 Martie 1880 nu se va acorda sub-ofițerilor cari voru voi să beneficieze de dispozițiunile legii de față decât până la concurența de jumătate, ear restul se va capitalisa la casa de economie, de depuneri și consemnațiuni, și se va remite celui în drept după îndeplinirea termenului de serviciu.

Art. 5. Au dreptul a beneficia de dispozițiunile acestei legi și sub-ofițerii aflați actualmente sub drapel ca reangagiați în condițiunile legii din 14 Martie 1880, mai înainte de promulgarea legii de față.

Turburările studenților din Italia.

Correspondentul „Voinții Naționale” scrie din Roma următoarele:

„In Turin, comemorându-se aniversarea morții lui Mazzini, republican, prefectul a voit să împedecă cu forța această comemorare și a poruncit polițailor și carabinieri să pătrundă spre acest scop chiar în intrul Universității. Universitatea însă se bucură de privilegiul acordat, spre exemplu Camerei deputaților, în care forța publică nu pōte pătrunde decât chemată de președinte, cu alte cuvinte poliția și carabinieri nu puteau pătrunde în universitate decât chemați de către rector. Prin urmare, studenții au resistat și s'a întâmplat chiar vrsare de sânge. Ei s'au pus îndată în grevă, sunându clopotele în semn de revoltă și percurgându stradele în masă cu stindardul Universității în frunte. Nu se voru reînforca la studii decât după ce guvernul va revoca pe prefect. Guvernul a respins cererea studenților din Turin. A doua zi, studenții dela universitățile și alte institute similă din Padova, Pavia, Pisa, Siena, Napoli, Bologna, Florența, Milano, Palermo, etc., s'au declarat solidari cu colegii din Turin, au desertat studiile, s'au pus să sune clopotele și să percurg stradele în scop de manifestațiune. În sfârșit de două zile s'au pus în grevă studenții din Roma, și astăzi Universitatea e închisă și ocupată de trupe, toate vecinătățile perlustrate de omenii poliției și de carabinieri.

„Nu știu câtă va dura această stare de lucruri, cred în-ă că nu va continua mai mult de două trei săptămâni, după care trecere de timp voru fi trecut și vacanțele Paștelui, fiind interesul guvernului a nu mănține această agitațiune, din cauza ălnicilor și amenințărilor interpelări ce pe fiecare zi i se fac în această privință de către deputații cei mai influenți.”

Principiile anarhiștilor.

(Urmare).

În locul statului Bakunin vrea să pună societatea perfectă și adevărată liberă. În această nu se pomenește deosebiri de clase și privilegii. Fiecare, fără deosebire de color, rasă, națiune și credință, este muncitor și are pretensiunea asupra întregului product al muncii sale. Ordinea se va stabili de sine în puterea principiului înăscut în orice soi de omen, în puterea principiului „solidarității”. Acesta constă într'aceea, că fiecare om numai atunci se pōte simți într'adevăr liber, dacă va vedea că toți ceilalți omeni se bucură de o astfel de libertate. Astfel în societatea anarhistă omenii nu voru fi conturbați în liberul exercițiu al voinței lor.

În totu casul — concede Bakunin — și în viitor voru fi foarte multe probleme și lucruri, care pretind lucrare comună și supunere cu un cuvânt „disciplină”. Astfel de disciplină nu va putea lipsi nici în starea ideală a societății. Dar în vreme ce în statul de azi ea se bazează pe principiul despotismului, mai târziu va deveni un product al precumpănirii conștiențioase și a hotărârii voluntare. În decursul lucrului rolele se voru împărți între muncitori după capacitatea lor; însă nici o funcțiune nu rămâne pentru totdeauna la o persoană, cum se întâmplă azi în mare și'n mic. Mai mult! În societatea anarhistă pōte deveni acela, care e odată poruncitor, numai decât servitor. Astfel nu se ridică nici unul peste celălalt, sau: dacă se ridică cineva, mai târziu revine erăși egalitatea generală.

La un astfel de sistem — dice Bakunin — nu e lipsă de forță. Toți sunt pe deplin liberi și ascultă numai pentru că cel ce stă în frunte nu le poruncește, decât numai aceea, ce vreu ei. Scopul comunu ti u-

nește pe toți; nu e vorba, că ești din familia cutare sau cutare, toți egali.

Capitalul e altă totalitate, care îl pune după trebuință la dispozițiunea asociațiunilor productive. Acestea sunt nesce grupe locale de omeni, cari se asociază după plac spre a-și câștiga mijlocele de traiu. Nu e rău, dacă mai multe asociațiuni mai mici compun una mai mare.

Bakunin n'a descris fidel societatea „ideală”: El a declarat espres, că aci n'au locu rezonamentele, căci prin ele se împedecă activitatea „momentană” a anarhiștilor, care e lucru principal, și pentru că după nimicirea statului actual noua organizațiune se va desvolta de sine.

Cum se vede, deosebirea ordinii, espuse de statul social-democrației zace în puterea dată comunității. Socialdemocrații voiesc: fiecare muncitor trebuie, dacă vrea să-și continue cariera sa, să intre în organizațiunea specială (de profesiunea lui) națională sau internațională, care stă sub supraveghierea statului. La anarhiști din contră există în fiecare branșă multe societăți mai mici independente una de alta.

Orî câtă însă de marcate ar fi diferențele social-democrațiilor și ale anarhiștilor în punctul acesta, totuși prin această nu pōte fi eschisă posibilitatea unei contopiri a acestor două partide de lucrători — cel puțin până la „triumful revoluțiunii” nu.

O deosebire mare, ba o aspră dușmănie chiar s'a escat în aceste partide prin diferitele mijloce „practice”, de cari se folosesc.

Social-democrații, e cunoscut, pun mare pond de sufragiu universal. Bakunin însă îl combate, delatându-l pentru totdeauna. Elu afirmă, reflectându la părerile lui Proudhon, ca nu adevăr necontestabil, că câtă timp există o minoritate capitalistă, care asupresce economic pe popor, alegerile sunt totdeauna fără folos, anti-democratice și absolut opuse trebuințelor, instinctelor și voinței adevărate a populațiunii. Spre a-și susține părerea Bakunin, adause că națiunea franceză la alegerile din 1848 și 1849, deși era absolută libertate și nici o presiune oficioasă, a lucrat totuși în sensul reacțiunii. Acesta dovedesce, că neștiința și neexperiența sunt într'adevăr păcatele clasei apăsate și că masa proletariatului nu pōte rezista intrigelor clerului, nobilimei și burgheziei.

Dar dacă prin delaturarea sufragiului universal s'ar îngreua calea legală spre a satisface pretensiunile proletariatului, atunci forța e mai aproape. Și acesta Bakunin — în contradicere cu Proudhon — o combat.

Agitatorul rusu a declarat, că cea mai de aproape problemă a unei partide adevărat progresiste, ar fi introducerea anarhiei în sensul de azi al cuvântului, adică delaturarea tuturor acelor ce se numesc pasiuni rele, și nimicirea așa numitei ordine publice. Spre acest scop să prefige ca țintă o revoluțiune, care are de urmare nimicirea tuturor protestărilor religioase, monarchice, aristocratice și cetățenesci, ca din actuala ordine de lucruri, basată pe principiul proprietății, răpirei, stăpânirii și autorității — fiă religioasă ori metafizică sau chiar revoluționară-iacobinistică — să nu rămână peatră pe peatră.

Revoluțiunea însă — după părerea lui Bakunin — să nu fie numai națională, ci să se estindă peste toate țările, cel puțin din Europa. Căci avându în vedere coalițiunea amenințătoare a tuturor intereselor privilegiați și a tuturor puterilor reacționare din Europa, cari dispun de afurite mijloce; mai departe considerându adâncul abis, ce se deschide pretutindenea între burgeoisie și lucrători, nici o revoluțiune populară n'ar pută dura mai mult, dacă nu s'ar lăți și asupra altor națiuni.

Bakunin nu s'a mărginit să recomande numai din principiu revoluțiunea. Lui îi erau ori ce felu de mijloce binevenite, cari ar pută promova nimicirea stării de lucruri. Așa d. e. pentru Rusia recomandă aliarea revoluționarilor cu țelharii. „Têlhară — dice Bakunin — este una dintre formele cele mai onorifice a vieții populare rusești. Têlharul este eroul, răsunătorul poporului, inamicul neîmpăcat al statului și a oricărei ordine sociale și civile întemeiate de stat, elu să luptă pe moarte și viață contra întregii civilizațiuni a ampoliaților, nobililor, preoților și coronei. Cui nu-i place țelhară, nu-i place nici viața poporului și n'are nici un simț pentru suferințele seculare ale acestuia; țelharul rusu este din tabera inamicilor statului, — este adevăratul și unicul revoluționar, — revoluționar fără frage, fără vre'o retorică scosă din cărți, un revoluționar neobosit, neîmpăcat și neîmpedat în acțiunea sa.”

Și astfel provocându-se la Karl Moor, proclamă alianța țelharilor cu țeranii.

(Va urma)

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz Trans.”)

Fiume, 28 Martie. — Părechea princiară de coronă desbarcă er la ora 1, fiind salutată de primarul Jekelfalussy, care înmână princesei de coronă un buchet în numele orașului. Pe Adamici-molo erau aședate o companie de onore, autoritățile civile și militare, damele din Fiume. După prezentare părechea princiară de coronă vizită biserica catedrală, academia de marină la Abbazia, se întorse la 5 ore, primî apoi, la propria dorință, pe guvernatorul, căruia îi exprimă părerea de rău pentru bôla soției sale. Comitetul festiv al orașului îi înmână un album cu 24 de fotografii. Iluminarea a fost strălucită, orașul și portul înotau într'o mare de foc.

Troppau, 28 Martie. — Alaltaeri nopte în mina dela Bettina, lângă Dombau, în urma unei exploziuni de gaz, s'au nenorocit 40 de lucrători, a căroru sorte e necunoscută încă.

Viena, 28 Martie. — Principele Schwarzenberg a murit.

DIVERSE.

Femeile din Herat. — Capitala Afghanistanului este renumită pentru frumsețea femeilor sale. Șefii turcomani privesc Heratul ca un adevărat târg de odalnice frumoase, ca singurul bazar al Asiei centrale, unde se află un adevărat buchet de frumseți. Julele fete din provincia Herat sunt desemnate cu numele de „Susennati-i-Herat”, rosele Heratului. Prețurile sunt foarte esacte. La Teheran, se pretinde că în haremul șahului, a treia parte din femei sunt Afghane din provincia Herat. Regele regilor are chiar la Herat un agent special, care este însărcinat cu cumpărarea de femei frumoase. Prin urmare, această cheie a Indiei pare a fi și cheia Paradisului, și se înțelege fără nici o altă explicație vechiul proverb afgan: „Inamicul pōte intra ușor în Herat, dar cu greu pōte să iasă.”

Regii și Impărații. — Un statistic a calculat că până acum au fost 2,540 împărați și regi, care au guvernat 64 popore; 300 au fost goniți de pe tron, 64 au abdicat, 24 s'a sinucis, 12 au 'nebunit, 100 au căzut pe câmpul de luptă, 123 au fost făcuți prizonieri, 25 au suferit moartea de martiri, 151 au fost omorîți, 108 au fost condamnați la moarte și executați în regulă.

Copil monstru. — În ziua de 3 Martie curent, o femeie din comuna Blăgești, județul Tutova, a născut o copilă fără mînă, avându picioarele de 5. c. m., dintre cari unul întors înapoi. Ea a fost botezată și se află în deplină sănătate.

Gemeni. — Soția locuitorului Constantin Antonu din comuna Hagighiolu, județul Tulcea, a născut în noaptea de 5 curent o fată; iar în noaptea de 6 un băiat și o fetă. Atât mama cât și copiii sunt pe deplin sănătoși.

Un dar original. — Un admirator al principelui de Bismarck i-a oferit un dar indestul de original pentru aniversarea născerii sale. Acest administrator a compilat totu ce s'a scris în limba rusă în privința marelui cancelar; articole de ziare, broșuri, volume, în fine totu ce s'a scris, reunindu-le pe toate și compunându materia a nouă volume în folie.

Concursu pentru copiii români aplicați la meserii. Devenind vacante două ajutoare de câte 50 fl. v. a. pe an, destinate învățăcelor români, cari se vor aplica la meserii: de postovar, pălărier, perier, mașinist faur, argășitor, timar, rotar, clopotar, compactor și covrigar, subscrisul comitet publică concurs.

Suplicele se se adreseze la subscrisul Comitet până la ultima Aprilie a. c. st. v. prevădute fiind: 1. Cu estras de botez, din care se se vedă, că suplicantul e Român și posedă etatea prevădută de legea de meserii, de 12 ani. 2. Cu atestat de școală din care se se vedă, că a parcurs trei sau patru clase normale și înțelege și una din limbele maghiară sau germană. 3. Cu reversu dela părinți sau dela tutorii copilului, din care se se vedă, că-l lasă să învețe una dintre meseriile de mai sus. 4. Cu o copie de pe Contractul încheiat cu vr'un maestru dela meseriile numite, locuitor în Brașov, din care se se vedă, că suplicantul e aședat la una dintre meseriile mai sus însemnate.

Brașov 14/26 Martie 1885.

Comitetul Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelor și Sodalilor români meseriași.

B. Bainlescu,
președinte.

Dr. I. Bozoceanu,
secretar.

Editor: Iacobu Mureșianu.
Redactor responsabil: Dr. Aureliu Mureșianu

Cursul la bursa de Viena din 27 Martie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	98. —	Bonuri croato-slavone	100
Rentă de hârtie 5%	93. —	Despăgubire p. dija de vin ung.	97.75
Imprumutul căilor ferate ungare	147. —	Imprumutul cu premiu ung.	119 —
Amortizarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	98.50	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	119.10
Amortizarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	82.90
Amortizarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	109. —	Renta de arg. austr.	83.15
Bonuri rurale ungare	103. —	Renta de aur austr.	108 —
Bonuri cu cl. de sortare 103. —	—	Losurile din 1860	139.25
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	102. —	Acțiunile băncii austro-ungare	866 —
Bonuri rurale transilvane 101.75	—	Act. băncii de credit ung. 307.50	—
		Act. băncii de credit austr. 298.20	—
		Argintul — Galbini	5.81
		impărătesci	9.80 1/2
		Napoleon-d'or	60.65
		Mărci 100 imp. germ.	124.35
		Londra 10 Livres sterline	—

Bursa de București.

Cota oficială dela 14 Martie st. v. 1885

	Cump.	vend.
Renta română (5%).	90 3/4	—
Renta rom. amort. (5%).	90 3/4	—
„ convert. (6%).	88	—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	31 1/4	—
Credit fonc. rural (7%).	93 3/4	—
„ „ (5%).	85	—
„ „ urban (7%).	96 3/4	—
„ „ (6%).	90 1/2	—
„ „ (5%).	83	—
Banca națională a României	1125	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	300	—
„ „ Națională	225	—
Aur	12 1/4 %	—
Bancnote austriace contra aur	—	—

Cursul pieței Brașov

din 28 Martie st. n. 1885.

	Cump.	Vend.
Bancnote românești	8.70	8.72
Argint românesc	8.65	8.70
Napoleon-d'or	9.79	9.80
Lire turcesci	11.04	11.06
Imperiali	10.02	10.04
Galbeni	5.70	5.76
Scrisurile fonc. „Albina”	100.50	101. —
Ruble Rusești	126. —	127. —
Discontul	7—10 % pe an.	—

Frații S. Mihalovits

Casă de bancă

ȘI

de schimb

têrgul pómelor Nr. 94.

Cupóne cu scadența 1 Aprilie 1885.

Renta română perpetuă 5%.

Renta română amortisabilă 5%.

Aceste cupóne le achităm fără nici un scădemânt după

cursul aurului

din ziua respectivă. Totu asemenea discontăm și alte cupóne și valori.

Adresa pentru telegrame: „Mihalovits.”

1—3 (Nr. 37)

Nr. 3233—1885.

Publicațiune!

Prin această se aduce la cunoștință publică, cumcă în urma aprobării de către onorata reprezentanță comitatensă a concludului inclitei reprezentanțe comunale d'aci din 1 Decembre 1884 referitor la acoperirea deficitului în budgetul orașenesc pe anul 1885 s'a prescriș și în sensul determinațiunilor §-lui 43 alu articolului de lege XLIV. din anul 1883 se va incasa pentru anul curent unu adaus de dare comună de două-șeci și patru procente (24%).

Brașov, 18 Martie 1885.

Magistratul urban.

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în tutuneriea lui I. Gross.

Anunțăm acelor onorați cetitori, cari vor bine voi a se abonă la foia noastră de aici încolo, că avem încă în rezervă numeri dela începutul anului 1885, prin urmare pot să aibă colecțiunea completă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Nr. 2920—1885.

Concurs!

Pentru ocuparea unui post vacant de cancelist la sedria orfană orașenă, împreună cu un salariu anual de 450 fl. și pentru locuință 100 fl. — se escrie prin această concurs.

Petenții pentru acest post au — pe lângă documentarea științelor școlare, cunoșterea celor 3 limbi ale patriei, destoiniciei în resortul de concept, purtării lor morale, și că nu au trecut etatea de 40 de ani — de a-și așterne petițiunile astfel instruite până în 8 Aprilie a. c. subscrisului magistrat.

Brașov, 21 Martie 1885.

Magistratul oraș.

2—3 (Nr. 38)

DE OBSERVATU.

Cei ce suferă de spasmi, de căree și de nervi găsesc ajutor sigur prin metoda mea. Onorariile se dau după ce se vor observa succese. S'au vindecat sute de omeni.

Epilepsia.

Prof. Dr. Albert,

disting., pentru deosebite succese, de către societatea științifică franceză cu marea medalie de aur el. I.

6. Place du Trône, PARIS. (Nr. 137)

Mersul trenurilor

pe linia Teiuș-Arad-Buda-pestă a căii ferate orientale de stat reg. ung.

Teiuș-Arad-Buda-pestă				Buda-pestă-Arad-Teiuș.		
	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus
Teiuș	2.39	9.50	8.20	Viena	8.25	8.35
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Buda-pestă	8.00	6.55
Vințu de jos	4.04	11.09		Szolnok	11.14	12.28
Șibot	4.35	11.43		Arad	3.35	5.30
Orăștia	5.02	12.13		(4.00	6.20
Simeria (Piski)	5.44	1.22		Glogovaț	4.16	6.39
Deva	6.05	1.48		Gyorok	4.47	7.19
Branică	6.34	2.21		Pauliș	5.02	7.39
Ilia	7.01	2.54		Radna-Lipova	5.25	8.11
Gurasada	7.15	3.09		Conop	5.57	8.49
Zam	7.49	3.48		Bêrzova	6.18	9.18
Soborșin	8.32	4.37		Soborșin	7.11	10.27
Bêrzova	9.19	5.30		Zam	7.48	11.18
Conop	9.40	5.58		Gurasada	8.22	11.57
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24	Ilia	8.40	12.27
Pauliș	10.32	6.56	8.41	Branică	9.02	12.57
Gyorok	10.48	7.15	9.01	Deva	9.32	1.45
Glogovaț	11.17	7.48	9.30	Simeria (Piski)	10.12	2.58
(12.32	8.05	9.45	Orăștia	10.47	3.46
Arad	(12.00	8.45	Șibot	11.14	4.20
(4.00	2.10	7.27	Vințu de jos	11.46	5.06
Szolnok	7.44	6.40	—	Alba-Iulia	12.21	6.15
Buda-pestă	6.20	—	—	Teiuș	12.53	7.00

Arad-Timișoara

	Tren omnibus	Tren de persoane			Tren omnibus
Arad	6.00	12.30		Simeria	3.08
Aradul nou	6.26	12.54		Streiu	3.45
Németh-Ságh	6.51	1.19		Hățeg	4.33
Vinga	7.28	1.50		Pui	5.19
Orczifalva	7.49	2.12		Crivadia	6.05
Merczifalva	8.09	2.30		Banița	6.43
Timișoara	8.58	3.15		Petroșeni	7.00

Timișoara-Arad

	Tren de persoane	Tren omnibus			Tren omnibus
Timișoara	12.25	5.00		Petroșeni	8.56
Merczifalva	1.16	5.56		Banița	9.37
Orczifalva	1.34	6.16		Crivadia	10.09
Vinga	2.04	6.50		Pui	10.48
Németh-Ságh	2.25	7.11		Hățeg	11.26
Aradul nou	2.54	7.44		Streiu	12.06
Arad	3.10	8.00		Simeria	12.37

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grise.

Tipografia ALEXI, Brașov.

(Nr. 13)

Inștiințare.

Subscrisul are onora a face cunoscut on. public că a deschis aici un

C U R S U

spre învățarea desenului de croielă și a croitului pentru haine de dame

instruându după cel mai nou metod parisian și academic.

Elevii se instruă după un metod ușor astfel, încât însiși pot lua măsură și croi cu garanție și asigurare în timpul cât țin cursul de instruire. În același timp se instruă și în lucrări practice. Atestate numeroase se pot prezenta. Fetele serece primesc instrucție gratuită. Subscrisul recomandându-se cu totu adinsul publicului p. t., se rogă de cercetare cât mai viuă. Inscierea elevilor se pte face dela 8—12 a. m. și dela 1—7 p. m.

Locuința mea se află în strada Căldărarilor, casa lui Montaldo Nr. 488, scara I, etagiul I, ușa Nr. 3.

Cu totu stima

J. Graf, instructor de croit.

Mulțumită generală din Viena, Peșta, Pojună, Arad, Alba-Iulia, Sibiu.

Adeverim că am învățat dela d-lui J. Graf în timp de 6 săptămâni complet desenul de croit pentru haine femești și compunerea lor. Drept aceea ne simțim atinse în mod plăcut de a exprima dlui I. GRAF mulțumita noastră pentru osteneța și diligența sa și de a-l pute recomanda pretutindenea cu privire la cunoștințele sale speciale și la metodelu său ușor de cuprins.

Alba-Iulia, în Iulie 1884.

Pópp Györgyné, Ince Sándorné, Emilia Nicola, Irene Frölich, Ana Siebert, Ida Löw, Hermina Mendl, Irena Halasz. Și toate elevele.

Comande din provincie

(Nr. 25)

— se execută punctual —

Pentru sezonul de primăvară

Toalete

de promenade, de mirese

și de casă

Mantale de plie, Jaquete și Mantile după cea mai nouă modă

se confecționează de grabă și cu prețuri moderate la

Kovácsnai & Keresztesy

în salonul lor de confecțiuni de dame

Brașov (piața mare.)

Mostre se trimit la cerere franco.